

20.1.2020

Yleisötilaisuus: Savonlinnan strateginen yleiskaava vuoteen 2040 (kaavaluonnos) ja Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston hakemus (luonnos) 15.1.2020 klo 17.00 – 19.30

Tilaisuuden järjesti hankkeiden valmistelija kaavoituspäällikkö Päivi Behm, paivi.behm@savonlinna.fi, 044 417 4655

Osallistujalistan mukaan yleisötilaisuuteen osallistui yhteensä 27 henkeä sekä kolme henkeä kaavoituspalveluista.

1. Savonlinnan strateginen yleiskaava vuoteen 2040

- Tilaisuudessa käsiteltiin kaavatyön vaiheet, laaditut selvitykset, kaavan rajaukset ja tavoitteet.
- Voimassa olevat yleiskaavat ovat liian pienipiirteisiä yleispiirteiseen maankäytön ohjaukseen.
- Yleiskaavan tavoitteena on ohjata asumisen, elinkeinoelämän, työpaikkojen, liikenteen ja luonnonympäristön sijoittumista ja kehittämistä. Kaavassa otetaan huomioon myös kulttuuriperintö.
- Strateginen yleiskaava käsittää koko Savonlinnan keskustaajaman. Yleiskaava korvaa voimassa olevat osayleiskaavat. Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena.
- Kaavassa on mitoitus- ja aluevarauksissa otettu huomioon asukasmäärän ja ikärakenteen kehittyminen. Uusia asuinalueita osoitetaan noin 150 ha, mikä on yli puolet vähemmän, kuin voimassa olevissa osayleiskaavoissa on esitetty. Asuinaluevarauksia on poistettu keskeisen taajamarakenteen sivussa olevilta alueilta sekä alueilta, jolta on löydetty luonnonarvoja.
- Keskustatoimintojen alue on mietitty laajana. MRL 2017 uudistuksen pohjalta keskusta on ensisijaista kaupallisen toiminnan aluetta.
- Teollisuusvarauksia on erityisesti Pääskylahdella ja Nätkillä, pohjautuen nykyisin aluevarauksiin. Tilaa on vielä uudelle teollisuuden suuryksilölle.
- Nykyinen viherverkko säilyy. Uusia viheralueita tulee poistuvien asuinaluevarausten tilalle. Keskustassa on osoitettu aiemmin päätettyjen tavoitteiden mukaisesti keskustaa kiertävä rantareitti. Virkistysmatkailualueita on osoitettu mm. Uuraan- ja Kaupinsaariin (myös maakuntakaavassa) sekä Aholahteen ja Pihlajaniemelle.
- Valtatien 14 maakuntakaavan eritasoliittymävarauksien poistamisesta (Miekkoniemi, Mertala, Nojanmaa, Itäväylän yrityspuisto) on keskusteltu Väyläviraston kanssa, joka on päättänyt valtateiden liittymävarauksissa.
- Kaavaluonnos on nähtävänä 17.2.2020 asti. Kaavaluonnoksesta on sovittu viranomaisten työpalaveri. Kaavaehdotuksen nähtävillä olo menee syksylle tai talvelle 2020 – 2021. Kaava hyväksytään lopulta kaupunginvaltuustossa, kaupunginvaltuuston päätös on valituskelpoinen.

2. Kansallinen kaupunkipuisto

- Tilaisuudessa käsiteltiin kaupunkipuiston hakemuksen vaiheet, alustava rajausta ja hakemuksen eteneminen. Kansallisen kaupunkipuiston valmistelusta ja hakemisesta Savonlinnaan on päätetty kaupunginvaltuuston hyväksymissä vuoden 2019 ja vuoden 2020 tavoitteissa.
- Hakemuksessa korostuu luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön merkitys sekä luontoarvot. Erityisessä asemassa ovat Savonlinnan asema sisävesien linna- ja saaristokaupunkina, joka on keskellä saimaannorpan suojelualueita. Alueeseen sisältyy myös lintuvesien suojeluohjelman alueita ja Metso-ohjelmaan haettuja metsiä (Harakkasalo, Talvisalo, Miekkoniemi).
- Kulttuuriperinnön osalta keskeinen on Olavinlinna, mukaan lukien paikallinen rakennusperintö.
- Savonlinna olisi osa valtakunnallista kaupunkipuistojen verkostoa (Kuopio, Heinola, Kotka, Hämeenlinna, Pori, Forssa, Turku, Hanko, Porvoo).
- Kaupunkipuiston rajausta perustuu olemassa oleviin kaavoihin.
- Valtakunnallinen ja maakunnallinen ohjaus kaavoituksessa säilyy Etelä-Savon ELY-keskuksella. Ympäristöministeriön voi haluttaessa pyytää mukaan kaavaprosesseihin.
- Kaupunkipuiston alueella voidaan rakentaa asemakaavojen ja yleiskaavojen asettamissa puitteissa. Uudet kaupunkipuistoa kehittävät rakennushankkeet eivät lähtökohtaisesti ole kiellettyjä. Hämeenlinnassa Verkatehdas on hyvä esimerkki kaupunkipuiston alueelle tehdystä rakentamisesta. Myös Hämeenlinnan keskustasta Aulangolle kulkevat ulkoilureitit ja Kotkan puistot ovat edustavia.
- Yksityinen maanomistus on sisällytetty puistoon vain kaavojen suojelumerkintöjen tai muiden erityisarvojen osalta.
- Tavoitteena on matkailun kehittäminen, matkailun työpaikkojen lisääminen, luontomatkailu sekä kestävä matkailu.
- Metsähallitus vuoden 2020 tavoitteissa on tehdä esiselvitys Saimaasta Unescon maailmanperintökohteeksi. Savonlinna olisi maailmanperintökohteen mahdollinen keskuspaikka, joten kaupunkipuisto on edellytys ja konkreettinen toimenpide maailmanperintökohteeksi hakemiselle.
- Kaupunkipuisto ei tarvitse erillistä budjettia, toisin kuin Unescon maailmanperintökohdetavoite.
- Kaupunkipuistoon laaditaan tarkempi hoito- ja käyttösuunnitelma myöhemmin. Yksityisille alueille hoito- ja käyttösuunnitelma tehdään vain maanomistajan näin halutessa.
- Hakemus on nähtävänä 17.2.2020 asti.

3. Kysymykset

- Tilaisuudessa tiedusteltiin Nälkälinnanmäki-seuran valituksen etenemistä ja kaupungin vastausta seuran valitukseen.
  - Paperit ovat saapuneet ja tekninen lautakunta vastaa niihin ensi viikolla.

- Yleiskaavaluonnoksessa vanha rautatielinjaus on säilytetty, mutta Laitaatsalmesta puuttuu rautatiesilta. Onko rautatien käyttöä mietitty ja ollaanko rautatietä mahdollisesti kehittämässä?
  - Rautatielinjaus on säännöllisesti esillä ja esitetään yleiskaavassa, mutta rahoitus on edunvalvontakysymys, jota ovat ansiokkaasti edistäneet kaupunginjohtaja ja luottamushenkilöt.
- Uusia rakennussuojelukohteita on esitetty mm. Heikinpohjan alueelle. Saako rakennuksiin tehdä muutoksia esim. parvekeremontteja tai asentaa aurinkopaneeleja katoille? Miten rakennussuojelualueilla pystytään toimimaan jatkossa?
  - Heikinpohjan alue on pääosin osoitettu myös nykyisessä yleiskaavassa ympäristöltään säilytettäväksi. Kaavassa olevat suojelumerkinnot eivät tarkoita, että rakennuksille ei saisi tehdä mitään. Tavoitteena kuitenkin on, että rakennusten nykyinen ilme tulisi säilyttää. Paikallisesti on varmasti mahdollista neuvotella, minkälaisia toimenpiteitä voidaan tehdä.
  - Aurinkopaneelit ovat osa kestävästä kehityksestä, ja niiden muotoilu on viime vuosina muuttunut kevyemmäksi. Niille tuskin on estettä, mutta mahdolliset rakennusluvut ratkaisee rakennusvalvonta.
- Yleiskaavaluonnoksessa on Heikinpohjan uimarannan ja urheilukentän väliin suunniteltu pyöräilyreitti. Tilaisuudessa oltiin huolissaan kevyenliikenteen väylän sijoittumisesta. Lisäksi kyseenalaistettiin pyörätielle varattu tila suhteessa uimarantaan, urheilukenttään, penkereeseen ja paikalla olevaan huoltorakennukseen. Uimarannan huoltorakennusta toivottiin suojeltavaksi.
  - Kevyenliikenteen väylä on mahdollista tehdä ilman huoltorakennuksen purkamista. Huoltorakennus on kunnostettu muutama vuosi sitten kaupungin toimesta. Mielenpitoon huoltorakennuksen suojelutarpeesta voi jättää 17.2. mennessä.
- Tilaisuudessa vanhentuneet asemakaavat ja strategisen yleiskaavan kaupunkikeskustaa koskevat kaavamerkinnot saivat kritiikkiä. Kaupallisen keskustan näivettymisestä, Olavinkadun kuihtumisesta ja kaupallisten toimintojen sijoittelusta oltiin huolissaan. Kaupunkipuiston rajausta pidettiin kaupungilta tarkoituksenmukaisena toimintana rajaamalla tiettyjä alueita kuuluvaksi puistoon ja toisaalta puiston ulkopuolelle.
  - Vuoden 2020 kaavoitusohjelmaan sisällytetään Savonlinnan keskustaajaman asemakaavojen ajantasaisuuden arviointi. Parhaillaan päivitetään vuoden 1926 asemakaavoja.
  - Kyrönniemen matkailukäyttömahdollisuuksien selvittäminen on valtuuston vuoden 2020 tavoitteissa.
  - Patterinmäen kehittämistä rajoittavat suojellut puolustusvarustukset ja pohjanlepakko, joten se ei ole ensisijaisena kaavoituskohteena.
  - Citymarket on toimiva kauppa, joka on myös osoitettu asemakaavassa. Savolan alueella ei ole kaupalliset palvelut mahdollistavaa asemakaavaa (rata, teollisuusalue, vesialue), paitsi Sokoksella. Vuoden 1997 yleiskaava on vanhentunut, eikä vastaa tarpeita korttelirajauksilla nykyisiä tarpeita. Kaavaluonnoksessa esitetty keskustatoimintojen alue ulottuu Kirkkolahden ja Savolan lisäksi myös Olavinkadulle, Kauppatorille ja kaupungintalon suuntaan. Keskustatoimintojen alue mahdollistaa myös asumista, matkailua, hoiva ym. palveluita, eikä pelkästään kauppaa. Puistokadun korttelin on jo aiemmin asemakaavoitettu keskustatoiminnoille. Kaupunki pyrkii mahdollistamaan

kaupallisten palveluiden kehittämisen. Yritykset päättävät itse liikepaikkojensa sijainnista.

- Eritasoliittymien mahdollisesta rakentamisesta oltiin huolissaan. Pidettiin toivottavana, ettei eritasoliittymiä ryhdytä rakentamaan.
  - Nykyisillä liikennemäärillä tasoliittymät liikennevaloineen ovat todennäköisesti riittävät Mertalan ja Miekkoniemen risteysalueilla. Muita maakuntakaavan eritasoliittymävarauksia on Nojanmaassa ja Itäväylän yrityspuistossa. Näistä liittymistä on tehty liikennelaskennat ja arvioinnit, joiden tuloksia ei ole vielä saatu. Joulukuussa valmistui VT 14 Juva – Savonlinna – Parikkala yhteysväliselvitys.
- Viuhonmäen alueelle on kaavassa merkitty teollisuusalue. Miten teollisuusalue rajautuu, sillä alueella on suota?
  - Teollisuusalue on rajattu voimassa olevaa osayleiskaavaa mukaillen. Yleiskaavassa suoalue on otettu huomioon.
- Yleiskaavassa oleva venesataman merkintä Pyttysaaressa aiheutti epäselvyyttä. Onko siellä jo venesataman vai onko sinne tulossa satama?
  - Pyttysaareen on suunniteltu venesatama uuden palolaitoksen tarpeita ajatellen. Samalla venesatama palvelisi myös kuntalaisia, sillä Jukolansalon venelaiturirakenteet ovat huonossa kunnossa. Jukolansalon venepaikat siirtyisivät Pyttysaareen. Alue ei ole kaupungin maanomistuksessa ja mahdollisesta ostamisesta on neuvoteltu.
- Mitä Pihlajaniemen teollisuusvaraus yleiskaavassa tarkoittaa?
  - Aikaisemmassa yleiskaavassa on huomioitu, että jätevedenpuhdistuslaitos voi tulevaisuudessa tarvita tilaa mahdollisille lisätoiminnoille. Tällä hetkellä alueelle ei ole rakennuspaineita. Koska saavutetuista eduista ei haluta luopua, on teollisuusvaraus säilytetty myös strategisessa yleiskaavassa.
- Miten kaupunkipuistoa markkinoidaan? Onko tarkoitus tehdä kansallista ja kansainvälistä yhteistä mainontaa kaupunkipuistojen kesken? Miten kaupunkipuistoa on tarkoitus tuoda esille?
  - Varsinaisesta markkinointistrategiasta ei ole vielä keskusteltu. Kaupunkipuistoilla on jonkin verran yhteistä mainontaa. Erityisesti Hämeenlinna, Kotka ja Pori ovat onnistuneet mainonnassa menestyksekkäästi. Asiasta täytyy käydä tarkempia neuvotteluja myöhemmin. Kaupunkipuisto voi myös avata uusia markkinointiväyliä.
- Venesatamien lukumäärää on supistettu yleiskaavassa ja kaupunkipuistossa. Eikö venesatamien vähentäminen romuta kaupunkipuiston ideaa ja saavutettavuutta?
  - Kaupungilla on 10 000 euroa vuodessa varattu venepaikkojen ylläpitoon. Käytännössä tällä summalla ei ole mahdollista ylläpitää kaikkia venesatamapaikkoja. Sitä mukaan, kun laiturirakenteet ovat menneet korjauskelvottomiksi, on niitä poistettu. Tällä hetkellä ainoastaan vierasvenesatamissa on heinäkuussa täyttä, muissa venesatamissa ei ole painetta paikkojen lisäämiselle. Kaupunkipuiston myötä voi avautua mahdollisia uusia rahoituskanavia, joilla venesatamia voitaisiin ylläpitää ja kehittää.

- Onko venäläisten haudat Kyrönniemellä otettu huomioon kaavassa?
  - Venäläisten hautojen sijainti on huomioitu yleiskaavassa muinaisjäännös - merkinnällä. Alueelle tullaan tekemään hautalöydöksen vuoksi asemakaavamuutos. Yleiskaavassa näkyy paljon muitakin muinaismuistomerkkejä, kuten veden pohjaa upotettuja proomuja.
- Kaupunkipuistoon on rajattu mukaan rakennuksia esim. keskustan alueella. Miten asuminen rakennuksissa muuttaa, kun ne ovat osa kaupunkipuistoa? Onko odotettavissa turisteja kotipihalle?
  - Kansallinen kaupunkipuisto ei muuta tilannetta, yksityisalueet eivät muutu julkiseen käyttöön.
- Miksi Erik Laxman:n puisto on rajattu ulos kaupunkipuistosta?
  - Erik Laxmannin puistoalueella ei arvioitu olevan sellaisia arvoja, joiden vuoksi se kaupunkipuistoon tulisi sisällyttää. Puisto oli arvioitavana ympäristöministeriön kanssa tehdyllä maastokäynnillä kesällä 2019.
- Strategisen yleiskaavan luontokohteissa nähtiin epätarkkuuksia ja puutteita.
  - Mahdollisista puutteista on mahdollista jättää mielipide 17.2. mennessä.
- Uimahallin korjauksen valmistumista, sekä uimahallin olemassaolon varmistamisesta kaavassa pidettiin tärkeänä.

Mielipiteet strategisesta yleiskaavasta tai kansallisesta kaupunkipuistosta tulee jättää 17.2.2020 mennessä joko sähköpostilla kaavoitus@savonlinna.fi tai kirjeitse Kaavoituspalvelut, Olavinkatu 27, 57130 Savonlinna. Palaute voi olla vapaamuotoinen.